

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор/з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

для студентів

спеціальності

022 Дизайн

освітньо-професійної програми

Графічний дизайн

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Код ЄДРПОУ 45307965	
Програма № <u>1521/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
<u>[Signature]</u> (підпис)	(прізвище, ім'я, по-батькові)
№ _____	20 <u>24</u> р.

30

Київ-2024

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
 Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

для студентів

спеціальності *022 Дизайн*
освітньо-професійної програми *Графічний дизайн*
освітньо-професійного рівня *фаховий молодший бакалавр*

Київ – 2022

Розробники: Юлія Володимирівна Шеменьова, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Андрій Андрійович Мазов, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Андрій Андрійович Мазов, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

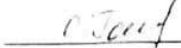
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 31 серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено
_____ 2022 р.

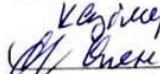
Заступник директора

з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. , « 30 » серпня 2023 р., протокол № 1

на 2024/2025 н.р. ^{Кашімеренко} « 28 » серпня 2024 р., протокол № 9

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна	
Вид дисциплін	профільна дисципліна, спецкурс	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	14	14
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	–	–
Самостійна робота	14	14
Форма семестрового контролю	–	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Рисунок» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності, обумовленої знанням технік, матеріалів та технології рисунку.

Завдання курсу: навчити студентів основам академічного рисунку в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини; надати знання з основ теорії рисунку, особливостей його художньої мови, навчити практичних умінь і навичок в роботі графічними матеріалами; вчити застосовувати здобуті знання, вміння та навички в галузі образотворчого мистецтва у вирішенні творчих, навчально-виховних завдань.

Дисципліна «Рисунок», як обов'язкова компонента освітньої програми,

забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними предметних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово	1-6
ЗК5	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності	1-6
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	1-6
ЗК8	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями	1-6
<i>Спеціальні компетентності</i>		
СК1	Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну; враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності	1-6
СК2	Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну	1-4
СК15	Здатність виконувати побудови проєкцій просторових форм на площині засобами креслення	1-6
СК18	Здатність до стилізації живих і неживих об'єктів у відповідності до проєкту графічного дизайну	3,4
	Уміння визначати пропорції в рисунку	1-2
	Володіння законами лінійної перспективи	2
	Вміння виконувати ескізи з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів	1-6
	Вміння використовувати художні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей	3,4
	Володіння класичними образотворчими та технічними прийомами	1-6
	Володіння методикою виконання рисунку, користуючись наочними засобами в структурі навчального процесу	1-6

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент:

- застосовує базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну (PH4 ОПП);
- знаходить оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір (PH5 ОПП);
- зображує композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік (PH9 ОПП)
- вільно володіє знаннями та практичними навичками з дисципліни «Рисунок» та творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру композиції;
- вміє виконувати ескізи з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів;
- вміє використовувати художні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей;
- вільно володіє класичними образотворчими та технічними прийомами;
- дотримується послідовності в роботі над зображенням та відтворенням цілісності зображення на завершальній стадії роботи;
- використовує закони лінійної перспективи та усвідомлює логіку формоутворення за допомогою світлотіні;
- володіє методикою виконання рисунку, користуючись наочними засобами в структурі навчального процесу;
- виявляє технічну свободу і розкутість при виконанні творчих робіт за умовою міцної конструктивної побудови форми.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Семін.	Практ.	Індивід.
Змістовий модуль 1. Форма, об'єм, конструкція					
Пропорції та їх значення в рисунку. Закони лінійної перспективи	2	2			
Лінійна побудова каркасів геометричних тіл	2			2	
Конструктивний натюрморт з гіпсових геометричних тіл	6			2	4
Об'ємно-просторова та конструктивна побудова форм предметів. Техніки створення об'ємного зображення	8			4	4
Натюрморт з гіпсових геометричних тіл та предметів	10			4	6

побуту (наскрізне промальовування)						
Модульний контроль	2					
Разом	30	2		12		14
Змістовий модуль 2. Об'ємно-просторове зображення предметів						
Об'ємно-просторове зображення предметів	2	2				
Малюнок гіпсового орнаменту високого рельєфу	8			4		4
Простий натюрморт з предметів побуту	8			4		4
Стилізація предметів побуту	10			4		6
Модульний контроль	2					
Разом	30	2		12		14
Разом за 1 семестр	30	2		12		14
Разом за 2 семестр	30	2		12		14
Усього годин	60*	4		24		28

* із врахуванням 4 год. МКР

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Форма, об'єм, конструкція

Лекція 1. Пропорції та їх значення в рисунку. Закони лінійної перспективи (2 год.)

Основна література: 2, 3, 5. Додаткова література: 1

Тема 2. Лінійна побудова каркасів геометричних тіл

Практична робота 1. Конструктивний малюнок геометричних тіл (куб, куля, конус, циліндр, призма, шестигранник) (2 год.)

Розмір: формат А-3

Матеріал: графітний олівець

Рішення: лінійно-конструктивне

Основна література: 2, 3, 5. Додаткова література: 1

Тема 3. Конструктивний натюрморт з гіпсових геометричних тіл

Практична робота 2. Конструктивна побудова натюрморту з геометричних тіл (2 год.)

Розмір: формат А-3

Матеріал: графітний олівець

Рішення: лінійно-конструктивне

Основна література: 1, 2, 3, 5. Додаткова література: 1

Тема 4. Об'ємно-просторова та конструктивна побудова форм предметів.

Техніки та матеріали створення об'ємного зображення

Практична робота 3. Натюрморт з геометричних фігур на виявлення об'ємної форми предметів (4 год.)

Розмір: формат А-3

Матеріал: графітний олівець

Рішення: лінійно-конструктивне з легкою світлотінню

Основна література: 1, 2, 4, 5. Додаткова література: 1

Тема 5. Натюрморт з гіпсових геометричних тіл та предметів побуту
(наскрізне промальовування)

Практична робота 4. Натюрморт з гіпсових геометричних тіл та предметів побуту з виявленням світлотіні та тоновим вирішенням малюнку (4 год.)

Розмір: формат А-3

Матеріал: графітний олівець

Рішення: лінійно-конструктивне з легкою світлотінню

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1

Змістовий модуль 2. Об'ємно-просторове зображення предметів

Лекція 2. Об'ємно-просторове зображення предметів (2 год.)

Основна література: 2, 3, 5. Додаткова література: 1

Тема 6. Малюнок гіпсового орнаменту високого рельєфу

Практична робота 6. Малюнок гіпсового орнаменту високого рельєфу (розетки) конструктивне та тонове рішення (4 год.)

Розмір: формат А-2

Матеріал: графітний олівець

Рішення: тональне

Основна література: 1, 2, 3, 5. Додаткова література: 1

Тема 7. Простий натюрморт з предметів побуту

Практична робота 7. Конструктивне та тонове рішення натюрморту з різних предметів побуту (4 год.)

Розмір: формат А-2

Матеріал: графітний олівець

Рішення: тональне

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1

Тема 8. Стилзація предметів побуту

Практична робота 8. Стилзований натюрморт (4 год.)

Розмір: формат А-2

Матеріал: графітний олівець

Рішення: тональне

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з рисунку</i>
I. Початковий	1–3	<p>Компонування: відсутність рівноваги, зображення виходить за рамки формату, або дуже мале.</p> <p>Пропорції: в роботі повний безлад, пропорції предметів не відповідають дійсності.</p> <p>Перспектива: відсутність побудови перспективи.</p> <p>Тональні відношення: відсутність тональних відношень, робота сіра, невиразна.</p> <p>Світлотінь: відсутність об'єму, зображення площинне.</p> <p>Володіння матеріалом: нерозуміння у виконанні роботи.</p> <p>Узагальнення: відсутність плановості.</p> <p>Завершеність: більша половина роботи не виконана.</p>
II. Середній	4–6	<p>Компонування: відсутність рівноваги.</p> <p>Пропорції: незначні похибки.</p> <p>Перспектива: недоліки в побудові.</p> <p>Тональні відношення: незначні порушення, один тон попадає в інший.</p> <p>Світлотінь: незначні помилки.</p> <p>Володіння матеріалом: нерозуміння у виконанні роботи.</p> <p>Узагальнення: плутанина планів.</p> <p>Завершеність: окремі ділянки роботи не завершені.</p>
III. Достатній	7–9	<p>Компонування: вдале розташування предметів, в аркуші присутня рівновага.</p> <p>Пропорції: пропорції предметів відповідають дійсності, але мають неточності.</p> <p>Перспектива: рисунок побудовано згідно законів перспективи.</p> <p>Тональні відношення: чітка градація тону від темного до світлого.</p> <p>Світлотінь: в предметах відчувається об'єм, просліджується світло.</p> <p>Володіння матеріалом: використання олівців різної тональності.</p> <p>Узагальнення: виділення в роботі головного.</p> <p>Завершеність: робота має завершений вигляд.</p>
IV. Високий	10–12	<p>Компонування: вдале розташування предметів, в аркуші присутня рівновага.</p> <p>Пропорції: пропорції предметів відповідають дійсності.</p> <p>Перспектива: рисунок побудовано згідно законів перспективи, відчувається простір.</p> <p>Тональні відношення: чітка градація тону від темного до світлого.</p> <p>Світлотінь: в предметах відчувається об'єм, простежується світло, полиск, напів світло, півтінь, тінь, рефлекс.</p> <p>Володіння матеріалом: майстерне володіння олівцями різної тональності, робота чиста.</p> <p>Узагальнення: виділення в роботі головного, другорядного, плановість.</p> <p>Завершеність: робота має завершений вигляд.</p>

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 12-бальною шкалою.

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1. Форма, об'єм, конструкція

Самостійна робота 1. Виконання вправ (лінії, штрихи, розтяжка простого олівця)

Самостійна робота 2. Виконання замальовок овочів і фруктів різної форми (30 шт.)

Змістовий модуль 2. Об'ємно-просторове зображення предметів

Самостійна робота 4. Начерки предметів домашнього вжитку (30 штук)

Самостійна робота 5. Натюрморт з елементів домашнього вжитку

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Бали
1	Відповідність роботи поставленому завданню	1
2	Композиційна цілісність роботи	2
3	Конструктивно-аналітична побудова натури	2
4	Виявлення пропорційних співвідношень натури	2
5	Виявлення тонових співвідношень	2
6	Виявлення плановості	2
7	Охайність	1
	Разом	12

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду робіт студентів

6.4 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	
12	A	98–100	зараховано
11		94–97	
10		93–90	
9	B	89–86	
8		85–82	
7	C	81–75	
6	D	74–69	
5	E	68–65	
4		64–60	
3	Fx	59–35	не зараховано
2	F	34–20	
1		19–1	

7. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» 1 курс

Разом: 60 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модуль	Модуль I (1 семестр)													Модуль II (2 семестр)																												
Назва модуля	Форма, об'єм, конструкція													Об'ємно-просторове зображення предметів																												
Лекції	1													2																												
Дати	1																																									
Теми лекцій	Пропорції та їх значення в рисунку. Закони лінійної перспективи													Об'ємно-просторове зображення предметів																												
Теми практичних занять	Конструктивний малюнок геометричних тіл (куб, куля, циліндр, конус, призма, шестигранник)	Конструктивна побудова натюрморту з геометричних тіл	Натюрморт з геометричних фігур на виявлення об'ємної форми предметів	Натюрморт з гіпсових геометричних тіл та предметів побуту з виявленням світлотіні та тоновим вирішенням малюнку	Малюнок гіпсового орнаменту високого рельєфу (розетки) конструктивне та тонове рішення	Конструктивне та тонове рішення натюрморту з різних предметів побуту	Стилізований натюрморт																																			
Самостійна робота	Виконання вправ (лінії, штрихи, розтяжка простого олівця)			Виконання замальовок овочів і фруктів різної форми (30 шт.)			Начерки предметів домашнього вжитку			Натюрморт з елементів домашнього вжитку																																
Види поточного контролю	Підсумковий модульний контроль - перегляд													Підсумковий модульний контроль - перегляд																												
Підсумковий контроль																																										

8. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Джахірул А. Анатомія для художників. Наочний посібник із зображення людського тіла. Київ: ArtHuss, 2022. 304 с.
2. Клименюк Т.М. Креслення. Рисунок. Львів: Львівська політехніка/Т.М. Клименюк, 2020. 244 с.
3. Крвавич А.П. Натюрморт. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во “Політехніка”, 2019. 268 с.
4. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції. Київ: Ліра-К, 2022. 238 с.
5. Сидоренко П. І., Бондаренко Г. О., Куц С. О. Анатомія та фізіологія людини: підручник. Київ: Кондор, 2015.

Додаткова література:

1. Жаворонков П. В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вижниця: Черемош, 2014.
2. Сухенко В. О. Рисунок. Навчальний посібник. Київ: ВСЖА МЕ>ПЕ, 2004. 184 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 15.08.2021).
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnrb.gov.ua/ (дата звернення 29.08.2021).
3. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/> (дата звернення 01.09.2021).

